

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37112 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2020 р.

Справа № 0789/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Анжеліка Герасименко – головуєчий,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Орловська Юлія Валеріївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Мацієвський Юрій Володимирович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Вершиніна Дарина Миколаївна,
Величко Олександр Петрович,
Ларіонов Станіслав Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Жилнська Оксана Іванівна, проректор – представник ЗВО,
Данилюк Іван Васильович – гарант ОП,
Підбуцька Ніна Вікторівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37112
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

1. У відомостях СО зазначається, що досвід аналогічних вітчизняних програм не врахований внаслідок їх відсутності станом на 2016 рік, при цьому перегляд ОП в 2018 році давав таку можливість. 2. Позитивною практикою є імплементація досвіду підготовки докторів філософії з психології в Зальцбурзькому університеті (Австрія), Університеті Констанца (Німеччина), Університеті імені Миколаса Ромериса (м. Вільнюс, Литва), Гранадському університеті (м. Гранада, Іспанія), Університет імені Масарика (м. Брно, Чеська Республіка).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має перспективи щодо вдосконалення чіткості. Серед компетентностей ОП є низка конкретизованих відповідно до сфер прикладної психології (організаційної, військової, клінічної тощо). При цьому в ОП кореспондовані їм результати навчання мають теоретичний або суто дослідницький зміст, позбавлені практичної складової. Серед них: ФК 7 "Вміння розробляти програми психологічного забезпечення оптимізації організаційних структур у сфері праці та рекомендації щодо психологічного забезпечення військово-професійної діяльності на підставі результатів дослідження" ФК 9 "Вміння планувати та здійснювати психологічний супровід особистості в різних умовах діяльності та розвитку на підставі результатів теоретичного/емпіричного дослідження" ФК 11 "Здатність до розробки та застосування психодіагностичного інструментарію у дослідженнях в галузі клінічної психології" ФК 12 "Вміння розробляти та вирішувати дослідницькі завдання психотерапії у постнекласичній парадигмі" ЗВО на зустрічі з ГЕР пояснив, що формування практичної складової згаданих компетентностей відбувається на попередніх освітніх рівнях, а на цьому - продовжується в розрізі науково-дослідницької підготовки. Однак сформульовані саме таким чином компетентності передбачають наявність відповідних їм ПРН.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Позитивною практикою є викладання низки ОК іноземною мовою, серед них "Soft skills".

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Позитивною практикою є складання абітурієнтами, які не мають фахової освіти, додаткового іспиту зі спеціальності.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На ОНП наразі відсутня практика перезарахування РН, отриманих у неформальній освіті, що ЗВО аргументує відсутністю законодавчого урегулювання цього питання. Звертаємо увагу на те, що Методичні рекомендації для експертів НА щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП (від 29.08.2019 р.) окреслюють цей аспект функціонування ОП в межах автономії ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Позитивною практикою є використання викладачами власних наукових публікацій і навчально-методичних праць при змістовому наповненні ОК, що системно прослідковується майже в усіх ОК як обов'язкових, так і вибіркових. Водночас, доказів систематичного оновлення змісту ОК не надано - робочі програми розроблені у 2017 році та щорічно пролонговувались, то ж, імовірно, принаймні останні три роки оновлення не проводилось.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Взірцевість. Науково-педагогічний склад, що забезпечує реалізацію ОП здійснює наукове, культурне співробітництво, підготовку та реалізацію спільних проектів, участь у програмах мобільності і викладання за кордоном. Університет є учасником 1,5 річного проекту "Підтримка інтернаціоналізації українських ЗВО 2019-2021 років" мета якого покращити знання щодо академічної мобільності, впровадження стратегічних ч и індивідуальних проектів у сфері інтернаціоналізації, роботи з грантами тощо (<https://mon.gov.ua/ua/news/knu-doluchitsya-do-vtilennya-proyektu-z-internacionalizaciyi-ukrayinskih-vishiv-vin-trivatime-do-2021-roku>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми підсумкового контролю, наведені в робочих програмах ОК є зрозумілими і чіткими, але їх зміст (питання, завдання тощо) не розкриваються, не окреслюються вимоги до їх виконання і критерії оцінювання. У своїй відповіді на проект висновку та під час зустрічі з ГЕР ЗВО надав аргументовані пояснення, що інформування здобувачів про зміст завдань до самостійної роботи та підсумкового контролю відбувається на настановчих заняттях на початку викладання ОК.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Позитивною практикою є призначення двох викладачів для проведення контрольних заходів та перевірки письмових робіт.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Має місце комплексність формування культури академічної доброчесності, що полягає в системному інформуванні здобувачів вищої освіти і науково-педагогічного складу, обговоренні питань АД на різноманітних факультетських заходах, нарадах і зборах. Позитивні практики: 1. Для здобувачів розроблена Абетка аспіранта, один з компонентів якої присвячений проблемі академічної доброчесності "Академічна доброчесність як визначальний принцип дослідницької діяльності аспіранта" (http://asp.univ.kiev.ua/doc/Abetka_2020/Karaulna_N_V.pdf). 2. Індивідуальний підхід до оцінки якості дисертацій, перевірка на плагіат передують експертному оцінюванню її унікальності одним із експертів в галузі.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Спостерігається повна відповідність академічної і професійної кваліфікації викладачів освітнім компонентам, які вони викладають. Науково-педагогічні працівники переважно є визнаними експертами галузі. Не погоджуємось із зауваженням ЕГ щодо необхідності забезпечення більш повної відповідності наукової і професійної кваліфікації викладачів тим дисциплінам, які вони викладають. У відповіді ЗВО на звіт ЕГ наводяться відомості щодо: 1. Професора Бурлачука Л.Ф. ОК "Психологія інноваційного потенціалу особистості". Пропоновані ЗВО публікації

стосуються психології здоров'я, психотерапії, клінічної психології, що повністю відповідає змісту ОК. 2. Професора Власової О.І. ОК "Постнекласична парадигма психологічних досліджень". Пропоновані ЗВО публікації стосуються психології особистості, психології розвитку, методології психологічних досліджень, що частково відповідає змісту ОК. 3. Доцента Мілютіної К.Л. ОК "Філософія науки та інновацій. М. Система організації проектної роботи". Пропоновані ЗВО публікації стосуються психології бізнесу, крім того викладач має значний досвід власної проектної роботи, що відповідає змісту ОК. 4. Доцента Соснюк О.П. ОК "Студії з прикладної соціальної психології". Пропоновані ЗВО публікації стосуються прикладної соціальної психології, що відповідає змісту ОК.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Позитивною практикою є те, що вимоги до викладача, який є претендентом на заміщення вакантної посади, зазначаються у службовому поданні від кафедри/факультету. Це свідчить про те, що в університеті існує політика підбору викладачів з огляду на потреби конкретних освітніх програм.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Не погоджуємось із зауваженням ЕГ щодо несистемності залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу. З відповіді ЗВО на звіт ЕГ: "... біля 70% випускників аспірантури стають науково-педагогічними ч и науковими співробітниками Університету, а н а кафедрах факультету т а в інших структурних підрозділах, зокрема у Психологічній службі Університету більше ніж 75% співробітників – випускники аспірантури факультету психології попередніх років за спеціальністю «Психологія». Цьогоріч на факультет працевлаштовано 6 випускників ОНП (2016 р. вступу) та 1 випускниця (2016 р. вступу) – до Психологічної служби Університету".

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Взірцевість. Не погоджуємось із зауваженням ЕГ щодо відсутності практики системного залучення до викладання на даній ОНП іноземних викладачів, які представляють сучасні світові тенденції. По-перше, дана вимога не передбачена цим критерієм, по-друге, ЗВО достатньо переконливо обґрунтував у своїй відповіді на звіт ЕГ, що така практика є системною. Погоджуємось із ЕГ в тому, що значна частка викладачів мають досвід практичної роботи в сфері клінічної, сімейної, юридичної психології та психології управління (проф. Ващенко І. В., проф. Мілютіна К. Л., проф. Чуйко О. В., доц. Крупельницька Л. Ф. та ін.). Крім того, переважна частка викладачів є визнаними експертами у своїй галузі (проф. Ващенко І.В., проф. Бурлачук Л.Ф., проф. Коваленко А.Б., доц. Мілютіна К.Л. та ін.). Отже на ОП спостерігається ситуація акумулювання викладачів, які є професіоналами-практиками, експертами галузі і водночас представляють КНУТШ як потенційні роботодавці для аспірантів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Взірцевість. В університеті організовано власну систему підвищення кваліфікації за спеціальністю (<http://www.ipe.knu.ua/psychologichni-studiyi.html>). Викладачі, задіяні в реалізації ОП регулярно підвищують кваліфікацію в т.ч. за кордоном, цей процес є системним, організується ЗВО за рахунок налагодженої співпраці з установами-партнерами. Крім того, викладачі за ОП самі виступають активними суб'єктами підвищення кваліфікації, наприклад, (<https://seminarov.net/events/>), (https://upsihologa.com.ua/Trening_po_psihodiagnosti.html).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Взірцевість. ОП на відмінному рівні забезпечена матеріально-технічними і фінансовими ресурсами, навчально-методичним і інформаційним забезпеченням, що гарантує досягнення визначених цілей і ПРН. Інноваційною практикою у підготовці аспірантів є можливість користування фондами навчально-методичного кабінету імені академіка В. А. Роменця. Книжковий фонд навчально-методичного кабінету становить більше 10 тисяч примірників вітчизняної та зарубіжної фахової літератури українською, російською, англійською та німецькою мовами, в тому числі і власне книжковий та архівний фонди академіка Роменця В. А. (3 тисячі одиниць унікальної фахової літератури). Лабораторія загальної психології імені професора Г. І. Челпанова дозволяє аспірантам проводити

практичні дослідження та включає в себе сучасні діагностичні прилади і обладнання, забезпечена спеціалізованим програмним забезпеченням.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Повна відповідність

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Повна відповідність

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Позитивними практиками є: 1. Функціонування низки підрозділів, що сфокусовані на наданні інформаційно-консультаційної підтримки: Психологічна служба (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>), Сектор працевлаштування (<http://jobsknu.blogspot.com/>), Науково-консультаційний центр КНУТШ (<http://scc.univ.kiev.ua>). 2. Проведення заходу "INFO DAY: АСПІРАНТ КНУ", що передбачає зустріч і з аспірантами першого року навчання, у ході якої їм повідомляється про структуру аспірантури, корисні інструменти для аспіранта від науководослідної частини, консультаційні центри та відділи, та можливості академічної мобільності, усі презентаційні матеріали доступні у вільному доступі на сайті факультету (<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/science/postgraduate/abc>). 3. Оприлюднення щорічного аналітичного звіту щодо ефективності роботи аспірантури та докторантури, та показники роботи кожного наукового керівника, що дозволяє вступникам орієнтуватися щодо тематики досліджень наукових керівників та їх попереднього досвіду наукового керівництва.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Позитивними практиками є підготовка проекту Концепції "Університет рівних можливостей" (<http://www.univ.kiev.ua/news/10709>), розроблена в університеті "Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю" (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Pamyatka-pro-pravylakomunikaciyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf>).

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Слід відзначити як позитивну практику моніторинговий проект UNIDOS, який триває вже понад 10 років (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya), висвітлюючи різноманітні показники якості освіти і наукової діяльності в університеті.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Перспективним напрямом вдосконалення освітньої діяльності за ОП є врахування позицій здобувачів і студентського самоврядування. Погоджуємось зі звітом ЕГ: "... за результатами анкетування здобувачів, що було надано за запитом ЕГ, 34,78 % здобувачів відчувають недостатню залученість до процедури перегляду ОНП. Зокрема під час зустрічей із здобувачами встановлено, що їх дійсно анкетували протягом навчання, але жоден не зміг сказати, які саме їх побажання могли би бути враховані під час перегляду ОНП".

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На веб-сторінці факультету у розділі "Обговорення проєктів ОП" (<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/study/programs/discussion-of-projects>) наявні проєкти освітніх програм бакалавріату і магістратури, є відповідний розділ для розміщення проєкту ОП доктора філософії. Але відсутні елементи зворотнього зв'язку для подання пропозицій або контактна інформація щодо їх подання, що унеможлиблює проведення обговорення.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Повна відповідність. Наявні загальні і вибіркові ОК повною мірою відповідають напрямам наукових досліджень аспірантів. ОП забезпечує підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

1. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їх наукових керівників. 2. ЗВО здатен створити разові ради для захисту дисертацій, вже створено 4 таких ради для захисту випускників (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsiiv/2020/10/vid-211020-1287.pdf>). 3. Взірцевою практикою є подвійне консультування, зокрема здобувача А. Курабова консультує як безпосередній науковий керівник проф. І. В. Данилюк, так і запрошений польський науковець із Варшавського Інституту соціальних наук професор Павел Боске.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Повна відповідність. 1. ЗВО щорічно організовує і проводить науково-практичні конференції для молодих науковців, а також запрошує аспірантів до участі у різноманітних наукових форумах, де можливо здійснювати апробацію результатів досліджень. 2. Позитивною практикою надання можливості аспірантам безкоштовно публікуватися у наукових фахових виданнях (Вісник КНУНШ. Серія "Психологія", Український психологічний журнал). 3. На факультеті діє навчальна лабораторія загальної психології імені професора Г. І. Челпанова, обладнання якої є сучасним, доступне і використовується аспірантами при проведенні досліджень.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Взірцевість. Залучення аспірантів до міжнародної діяльності в межах даної ОНП носить системний характер (стажування, академічна мобільність, участь в міжнародних дослідницьких проєктах та конференціях), що досягається завдяки: 1. Забезпеченню можливостей публікуватися у виданнях іноземних держав і брати участь у наукових форумах. 2. Включенню аспірантів в міжнародні науково-дослідні проєкти. 3. Наданні можливостей для входження в міжнародну спільноту за спеціальністю на основі встановлених ЗВО відносин з закладами і організаціями-партнерами (наприклад, літні школи). 4. Наданні можливостей для віртуальної академічної мобільності (<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/previews/925-virtualna-akademichna-mobilnist>).

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Повна відповідність. Наукові керівники аспірантів беруть участь у розробці науково-дослідних робіт, які охоплюються Комплексною науковою програмою КНУТШ «Модернізація суспільного розвитку України в умовах світових процесів глобалізації» та низки інших проєктів.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При наступному перегляді ОП взяти до уваги досвід функціонування аналогічних вітчизняних програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Переглянути ПРН для забезпечення їх відповідності компетентностям психолога-практика, зокрема ФК-7,9,11,12.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Розробити внутрішні документи та запровадити механізм перезарахування РН, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Систематично здійснювати перегляд змісту ОК з метою їх оновлення.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Відсутні

Критерій 6. Людські ресурси

Відсутні

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Відсутні

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Врегулювати в локальних регуляторних актах питання участі здобувачів, студентського самоврядування і роботодавців, а також урахування їх пропозицій при перегляді та оновленні ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Передбачити на веб-сайті ЗВО елементи зворотнього зв'язку для здійснення реального обговорення проєктів ОП, а також оприлюднювати пропозиції стейкхолдерів, які надійшли.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Відсутні

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Герасименко Анжеліка Григорівна